

בס"ד

האליזר

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

נושא השבוע: כשרות (קיה)

החפסרה: "הדבר אשר" (ירמיה מו)

פרשת בא

"והזעמתם אל המלך ואל שלי המלכות... ואתם לא תצאו אצל מפתח ביתו עד

בוקר" (יב, כב)

המזווה בכוחה לשמור ולהגן על הבית ויושביו מכל פגע גשמי ורוחני כי כשאדם מסתובב ברחוב נדבקות בו ברצונו או שלא ברצונו רוחות רעות והשפעות שליליות כדיבור שאינו הגון ומראות של חוסר צניעות שיש שם, וכשיכנס לביתו לעולות אף הן להיכנס עמו ח"ו ולהרוס את הקדושה שיש בבית וביושביו, ולכן כדי שתשמר הקדושה בבית מוטלת עלינו החובה לסלק מן הבית את הדברים שעשויים לגרום לסילוק השכינה, כי בכך הוא שובר כמו ידיו את הקדושה שבביתו, ולא רק שהמזווה לא תגן על ביתו ברוחניות וגשמיות אלא תקטרג עליו ח"ו על שפוגם בקדושתה. וכבר שאל חסיד אחד את רבו: "היכן נמצא הקב"ה?" השיב לו הרב: "הקב"ה נמצא בכל מקום שמאפשרים לו להיכנס".

הקב"ה חפץ מאוד להיכנס לביתו של כל יהודי ולהשפיע עליו שפע של ברכה, אלא שלא בכל בית מאפשרים לו זאת ומימלא נפקדת בו הברכה, והחכם עיניו בראשו יעשה ככל יכולתו להחזיק בברכה.

(אמרי נועם ח"ב לרב יורם אברגל)

"והיה הדם לכם לאות על הדלתים אשר אתם עלם וראיתי את הדם ופסוזהי

עליכם ולא יהיה בכם נזף למשוחית בהכותי בארץ מצרים" (יב, יג)

נשאלת השאלה: לשם מה צריך הקב"ה סימן שיהיה דם קרבן פסח על המשקוף כדי לדעת שזהו בית יהודי ולא יתקרב לשם המשחית, והלא הכל גלוי וידוע לפניו יתברך?

אלא שהדם לא היה במשקוף מחוץ לבית אלא בתוך הבית שכתוב: "והיה הדם לכם לאות" ופירש רש"י לכם ולא לאחרים לאות, מכאן שמרחו הדם במפנים והסימן הוא עבור יושבי הבית.

"וראיתי את הדם" - מסביר רש"י: הכל גלוי וידוע לפניו יתברך, אלא אמר הקב"ה נותן אני את עיני לראות שאתם עוסקים במצוותי ופוסח אני עליכם, ללמדנו שהמצוות הם שמגינות על עם ישראל.

בת ישראל יקרה! מצוות הצניעות גדולה מעלתה ורב שכרה, שמגנה לא רק עליך אלא על בני ביתך ועל כלל ישראל.

השקפת היחידות

השכונה או השכינה?

אב ובנו יצאו לדרך כשהם מוליכים לצייד חמור. פגע בהם אדם

אחד שתמה ושאל את האב: "מדוע הולכים שלושתכם רגלי? יעלה אחד

מכם וירכב על החמור". עלה האב על החמור והבן המשיך ללכת לציידו.

פגשו אדם נוסף ובפיו היתה תמיהה: "היכן רחמי האב על הבן? הרי רגלי הנער הרך חלשות

וברכיו כושלות. ואין זה מן הראוי שהבן ירכב על החמור והאב הבריא והמבוגר ילך רגלי?" שמע האב בקול האיש, ירד מן החמור והושיב עליו את בנו במקומו.

פגשו באדם השלישי שפנה אליהם ואמר: "וכי כך מכבד בן את אביו? הוא רוכב לו על החמור

הזמנים ע"פ לוח "אור החיים" של אופק תל אביב * נא לא לעיין בזמן התפילה * סוף זמן ק"ש 8:44-8:43

כניסת שבת: 4:43 יציאת שבת: 5:35 יציאת שבת: 6:08

פניתי אל בתי בת 15 שלובשת תמיד חצאיות גבוליות בבקשה להאריך את החצאית בהתאם לדרישת ההלכה, היא הסתכלה עלי במבט תמה ואמרה "אבא אני מתלבשת הכי צנוע מכל הבנות כאן בשכונה?!!". ודאי שהיא מתלבשת "הכי צנוע" יחסית לשכונה החילונית בה היא גרה והיא מרגישה עצמה "רבנית" יחסית אליהם... אך לפי ההלכה הלבוש שלה לא צנוע בכלל!!! (מפי בעל המעשה)

דוגמא ממעשה שהיה: סיפרה אשה אחת שבכל מס' חודשים היא מבקרת בבנק שלה לסדר את עניינה, והנה באחת הפעמים שהיתה שם ראתה שאחת העובדות לבושה בצניעות, היא חשבה שלמען חיזוק אותה בחורה היא תשתדל שכל פעם שתבוא לבנק תעשה את אשר היא צריכה דרכה דווקא, אך לצערה וחרדתה כל פעם שבאה לבנק ראתה בהידרדרותה של אותה בחורה שלאט לאט השילה מעליה את הלבוש הצנוע שלבסוף הגיעה למצב של לבוש לא צנוע בכלל, ככל העובדות האחרות הסמוכות לה.. (מפי בעלת המעשה)

דוגמא ממעשה שהיה: מעשה במנהלת בית ספר שהיתה הולכת ללא כיסוי ראש אע"פ שהיתה דתיה, וכל פעם שדיברו איתה על כיסוי ראש וחשיבותו טענה תמיד: "מה יגידו שכנותיי וחברותי לעבודה בבית הספר בו אני מנהלת?" אע"פ שהיתה משוכנעת על חובת כיסוי ראש.

והנה סוף סוף הנס קרה והיא החליטה לכסות את ראשה במטפחת, אך לא היה לה העוז לצאת כך מחוץ לבית, לכן ביום הראשון התקשרה לבית הספר ואמרה שהיא לא תוכל הגיע וכך ביום השני אך ביום השלישי ידעה שזהו חייבים לצאת? וכשיצאה מהבית מי באה מולה?! השכנה המכונה "144" של השכונה.

המנהלת היתה בטוחה שזהו זה כלתה עליה הרעה.. אך מה הופתעה ששכנה זו אמרה שהיא נראית נהדר עם כיסוי ראש וגם המורות בבית"ס החמיאו לה על כך.... (מפי בעלת המעשה).

ד. כדי שאשה לא תושפע מהסביבה בה היא נמצאת, היא צריכה "להבדל" ולהרגיש שאינה "שייכת" אליה כמאמר התנא באבות (א, ז), "הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע", היינו לשמור על "מרחק" להרגיש שונה מהסביבה החילונית בה היא גרה וכן תפנים לעצמה שאין לה מה ללמוד מהן ומלבושיהן (ע"פ הרמב"ם

ס' הל' ז ס' ח' ד-ה) ו"מ"ל לא תנהל עמהן ויכוחים לשכנען כדי שח"ו הם לא ישכנעו אותה, אלא מספיק

שהן תיראנה את יראת השמים שלה וצניעותה ותשתכנענה לבד לבדוק דרך זו.

דוגמא ממעשה שהיה: מספר הרב בן ציון אבא שאול זצוק"ל: התקשר אלי בחור ישיבה מעדות המזרח ושאל האם יוציא ציציות מחוץ לבגדיו (הספרדים נוהגים להכניס את הציציות בתוך הבגדים) שאלתי אותו: "היכן אתה גר?" אמר: "במושב", והבנתי ממנו שיש שם חברה רעה שאין להם שום מושג על דת כלל, הורתי לו שכדאי שיוציא את הציציות מחוץ לבגדיו כדי שתהיה לו שמירה מהחברה הרעה, וירגיש שהם סוג אחר והוא סוג אחר וכך יבדל ולא יסחף אחריהם... (אור לאור אהבה הדסה עמי קעמ).

ה. אשה צריכה להשתדל "להתחבר" למקומות בהם נמצאות נשים שלובשות בצניעות כגון: לקנות במקומות שיש סוג כזה של אוכלוסייה, לעשות משא ומתן עם אנשים יראים והילדים ישחקו עם ילדים

שלובשים בצניעות ועל זה הדרך (ע"פ הרמב"ם הל' דעות פ"ו הל' ז).

ו. האשה מחויבת לצניעות מכוח היותה חלק מעם ישראל, מכוח הערבות הדדית וכן מכוח הכרת הטוב שמחויבת לסביבה בה גרה.

דוגמא ממעשה שהיה: מסופר במדרש (ויקרא רבה ד, ו): מעשה בספינה שהפליגה בים, והנה יום אחד שמעו נוסעי הספינה קול מקדחה בוקע מאחד התאים שבסיפון התחתון. כשיגישו לברר מהו מקור הרעש ראו איש קודח חור בחדרו שבקרקעית הספינה, לתמיהתם ענה האיש כי ברצונו לראות מתאו את מי הים. אמרו לו: "כלום בר דעת אתה?" אמר להם: "מה לכם כי תלינו עלי? והלא זה חדרי ואעשה בו ככל העולה על רוחי" אמרו לו: "שטות שבעולם והלא כולנו בספינה אחת, אם תקדח חור כל הספינה כולה תרד למצולות". ללמדנו שעם ישראל נמצאים ב"ספינה אחת", ואם יהודי אחד עושה עבירה כל עם ישראל סובל, כי כל ישראל ערבים זה לזה.

ניתן להשיג את ה"טבלת ברכות" החדשה והמשודרגת, הכוללת את כל המאכלים ברכה ראשונה ואחרונה, אלו שמברכים עליהם שהחיינו ואלו שיש בהם קביעות סעודה ועוד חידושים.

ניתן להשיג בטל': 08-8644452

תענית דיבור עולמית באשדוד ביום שלישי ז' בשבט החל מ-8:00 בבוקר עד ערבית, בב"כ ישמח משה רח' ברנר 28 אזור ה'.

לרגל ימי השובבי"ם תתקיים סדרת שיעורים לגברים בהלכות טהרה בבי"כ שלום ורינה רח' בעל הנס 40 אזור ז' בימים א.ב.ג.ה בשעות 19:00-20:00 עם הרב אליהו דקל.

לרגל ימי השובבי"ם תתקיים סדרה לציבור הרחב בהלכות טהרה כל יום שלישי בשעה 9:00 בערב [8:30 ערבית] עם הרב חיים רבי שליט"א בב"כ "חיד"א רח' יצחק הנשיא 22 אזור ג'.

שיעור לגברים באשדוד בב"כ מורשה ק. אברמסקי אזור ג' בימים א-ה 20:30-21:30 בערב, שיעור בהלכה ואח"כ ערבית.

והאב מכתת רגליו? מיד עלה גם האב על החמור וירכבו שניהם יחדיו.

כאשר נתקלו בדרכם באדם הרביעי אשר הביע את תמיהתו על שאינם חסים על הבהמה ורוכבים יחד על החמור החלוש והמסכן, הואילו השניים לציית לו, מה עשו? ירדו מעל החמור ונשאו אותו על כתפיהם...

זהו סופו המר והמגוחך של הרוצה למצוא חן בעיני כולם ואינו מגבש לעצמו דעה עצמית.

וזו דוגמא אחת מיני רבות לכל מיני מצבים וניסיונות שאנו עוברים בחיינו, השאלה היא מה יכריע את הכף, דעת התורה וההלכה או דעת הסביבה?

להלן מספר גורמים המביאים את האשה להתלבש בחוסר צניעות:

***השפעת הסביבה** – אדם מטבע ברייתו נמשך בדעותיו ומעשיו אחר חבריו, אם דעת החברה חשובה לך, דעי שלעולם לא תצאי ידי חובת כולם!

***מחמת הבושה** – היות שעניין הצניעות נדיר כה מבוזה עד שגם הרוצות להתחזק קשה להן מפני הלחץ החברתי והשחוק מבית ומחוץ מהקורבים והרחוקים.

***מודד יחסי** – לצערנו אנו משווים את עצמנו ביחס לפורקי העול ולכן רבות מרגישות עצמן כצדיקות גמורות למולס, אך עליהן לדעת שאין זה פוסט אותן מלתקן את הדרוש תיקון אצלן. ועליהן לשאול את עצמן "מה ה' אלוהיך שואל מעמך" ולעשות כפי שכתוב בספרי ההלכה. וחובה שתתרחקנה מהמקלקלים ומשפיעים לרעה ותתחברנה לחברות שהצניעות נר לרגלן ולא למודה המתחלפת.

בת ישראל זכר! בזכות נשים צדקניות נגאלנו ממצרים ובזכותן נגאל לעתיד לבוא!

מעשה שהיה

לצמוח מתוך הקושי

באתי מבית חילוני קשה יום, בגיל ההתבגרות התחברתי לחברה שלילית, יום אחד תפסה אותנו המשטרה "על חם", וכך מצאתי את עצמי במקום שלא האמנתי מימי שאגיע לשם, לבית הסוהר. הורי שבאו לבקרני בכו עימי. בבית הסוהר פגשתי גנבים ידועים שלמדוני תכסיסים ורעיונות איך לא להיתפס בפעם הבאה לאחר השחרור. שבוע לפני שהשתחררתי הגיע לבית הסוהר הרב ג., הרבה אסירים ואני בתוכם החליטו לנצל את ההרצאה כדי להתפטר מהעבודה השגרתית שהיתה בעוכרנו. הרב היה אדם רציני וטוב לב, הוא התחיל את ההרצאה הקצרה שלו בסיפור: "בחור"ל התגורר יהודי שהיה לו יהלום נדיר במיוחד, נדיר בגודלו ונדיר עוד יותר בניקיונו. היהודי שמר עליו מכל משמר וסיפר פעם אחת לחברו הטוב על היהלום שברשותו, החבר היה סקרן ביותר לראות את היהלום והפציר בו ללא הרף, היהודי נעתר לבסוף ופתח את הכספת שבתוכה היתה עוד כספת, החבר עקב בהשתהות אחרי בעל היהלום שהוציא כדור ספוג גדול והסיר את הכיסויים, ועד מהרה התגלה למול עיניהם היהלום במלוא הדרו וברקו. הניצוץ היה כ"כ חזק עד שהיהודי מצמץ בעיניו מול האור והיהלום נשמט מבין ידיו לארץ. שני החברים פרצו בצעקה נוקבת, בעל היהלום הרימו וגילה בו חריץ רציני, אי אפשר לתאר את עומק צערם ואת חוסר הנעימות של החבר. כל המומחים אמרו שצריך לחתוך את היהלום לשניים ואז יהיו שני יהלומים, אמנם גדולים אבל בהחלט לא נדירים ושווים הרבה פחות מן היהלום הגדול. בצר לו החליט בעל היהלום ללכת לרב, הרב בחן את היהלום היקר, הסתכל על היהודי בחיוך ואמר: "מה שמך?" "דניאל". השיב בעל היהלום כשהוא אינו מבין את השאלה. אמר לו הרב: "עשה חריץ נוסף כלפי מטה כך שצל היהלום תהיה כתובה האות הראשונה של שמך. העצה היתה גאונית ופשוטה ואחרי החריטה נשא היהלום את האות ד ומחירו לא רק שלא ירד אלא נסק כלפי מעלה.

הרב סיים את סיפורו והמשיך בפנותו אל האסירים, "הסיפור הזה הוא בעצם משל של המגיד

מדובנא, [כמעט כולנו לא ידענו מה זה משל ומי זה המגיד מדובנא], תראו, לרבים מכם יש עבר עם חריץ, מעדתם, לא עצדתם במבחן היושר או מבחן אחר שהעמידו לכם משמים. אתם מרגישים גמורים, יש לכם חריץ, הערך שלכם ירד גם בעיני עצמכם וגם בעיני הסובבים.

אתם מוכנים לצאת החוצה ולחזור על אותו מעשה כי בין כה וכה אתם פגומים. אז תדעו לכם שכולכם יהלומים, ומכל חריץ אפשר להעלות את הערך, איך? ע"י לימוד תורה, התנהגות בדרך התורה ושמירת הדת. תעשו עם החריץ שלכם מה שתרצו, או שתעלו רמה או שתורדו, אבל תדעו שאפשר לעלות ובגדול! הרב סיים את דבריו, נפרד לשלום ועזב.

הרגשתי איך שהדברים נחרטו בתוכי והחלטתי שלא לחזור לעולם הפשע. יצאתי מן הכלא ושיניתי את שמי כדי שה"חברים" לא ידעו היכן אני. הפנו אותי לרב מסוים ושם התחלתי את דרכי הארוכה אל עולם התשובה. נישאתי לבעלת תשובה והקמתי בית יהודי נאמן, יש לי 8 ילדים וכולם לומדים בבית יעקב, בסמינרים ובישיבות.

יום אחד כשהלכתי לשיעור קבוע ראיתי את הרב מטיבי שבזכות סיפורו חזרתי בתשובה, בסיום השיעור נגשתי אליו: "כבוד הרב לא מכיר אותי, אבל אני מכיר אותך", "מניין?" ביקש הרב לדעת בחביבות, "מהסיפור עם היהלום והחריץ", אמרתי והרכנתי את ראשי, הרב ג. נזכר מיד הוא היה מאושר וברך אותי בכל הברכות שבעולם.

בדרך הביתה חשבתי בדיוק על אחד התלמידים שאני מלמד ושסרה לדרך הרעה וכאשר געתי בו הוא אמר לי: "בין כה וכה יש לי שם גרוע, אז לא נורא אם אקום מאוחר או לא אהיה בשיעור... גם אשתי שהיא מורה במקצועה נתקלת לא מעט בבנות שאומרות "אין לי זיכרון אז לא שווה להשקיע בכל הלימודים..." או "חושבים שאני בת מקולקלת כי הבית שלי שונה במקצת אז מותר לי ללבוש את החצאית הזו, זה לא ישנה הרבה את שמי..."

ואז הגעתי למסקנה שאפשר לעשות שימוש בחריץ לא רק אצל אסירים אלא אצל כולנו. סיפרתי לאשתי את המשל, היא התפעמה מאוד וכבר למחרת סיפרה אותו לבנות הנכונות בכיתה, אני פעלתי עם המשל הזה הרבה בקרב התלמידים שלי.

אני חושב שאחרי שהזליקו את האור שלי, הצלחתי ברוך ה' להצית אורות רבים, והחלטתי לפרסם את סיפורי כדי שכולם ידעו, שמחריץ אפשר לעלות את הערך. שכיטלונות לא ירפו את דרככם, אלא רק ייקרו אתכם, אם תדעו להתמודד איתם נכונה!

(מרה לצמא)

פינת ההלכה

הלכות כבוד האשה ומעלתה (יח)

אחריות וחובת האשה לצניעותה (ה)

א. מחויבות האשה לצניעותה הוא הן כלפי עצמה, הן כלפי ילדיה וכל שכן כלפי בעלה ובפרט מחויבותה הבסיסית לפרנסת הבית שחוסר הצניעות שלה פוגע בה.

וגם בפר הצביון יש מחויבות כדי שח"ו בטחון וכלכלת המדינה ישמרו ולא יפגעו (ספרי הוכח בעלונים קודמים).

ב. **אחריותה כלפי סביבתה:** כשאשה אינה מתלבשת בצניעות ומסתובבת כך ברחובות, נשים אחרות דחיות שראות אותה "לומדות" ממנה איך להתלבש, בפרט אם שייכת לחוג שנחשב כמקפידים על מצוות או בעלי לבוש רבני, וכ"ש אם היא אשה חשובה או בעלת אישיות תורנית, לכן היא מחויבת להתלבש בצניעות כדי שילמדו ממנה לחיוב ולא לשלילה (ע"פ הרמב"ם הל' דעות פ"ו, אור לאון אהבת הדסה לגר"צ אבא שאול עמ' קע"ד).

ג. כתב הרמב"ם (בהלכות מעד הל' דעות פ"ו הל' א) דרך ברייתו של אדם להיות נמשך בדעותיו ומעשיו אחר רעיו וחבריו ונוהג כמנהג אנשי מדינתו, לפיכך צריך אדם להתחבר לצדיקים ולישב אצל החכמים תמיד כדי שילמד ממעשיהם ויתרחק מן הרשעים ההולכים בחושך כדי שלא ילמד ממעשיהם.

ולכן אשה שרוצה להיות לא מושפעת מהסביבה שאינה מקפידה על בגדי צניעות תתחבר לחברות שמקפידות על צניעותן.

דוגמא ממעשה שהיה: סיפר אב אחד ממשפחה דתית חרדית המתגוררים באזור חילוני באשדוד: "יום אחד